

Praca Furlera:
 W Warszawie: podana jest
 słówku numeru wieczornego.
 a prowincji i w Cesar-
 stwie: opłata za przesyłkę
 ta ekspedyt: rocznie rs. 3,
 ocznie rs. 1 kop. 50, kwartal-
 kop. 75, miesięcznie kop. 25.
 Oddzielna przedpłata na jedno
 o wydanie Kurjera przyjmu-
 ną być nie może.
 Numer pojedynczy wieczorny
 k. 5, poranny w dniu powsze-
 k. 3 w niedziele i święta k. 5.
 Dziś: Łazarza Biskupa.
 Czwartek: Gracjana Bisk.
 Piątek: Faustyny Wdowy.
 Sobota: Teofila Męczennika.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 9-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-tej rano do 1-ej w południe.

Wschód księżyca o godzinie 7 minut 30 w.
 Zachód 4 24 w.
 Wysokość wody na rzece Wiśle pod War-
 szawą stóp 8 cali 2

Wschód słońca o godzinie 8 minut 5
 Zachód 3 45
 Długość dnia godzin 7 minut 40.
 Ubyło 9 3

Gen i o s t o s t o i.
Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.
Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.
Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach porannych, z wyjątkiem niedzielnych i świątecznych, zamieszczane nie będą.
 Ogłoszenia do Kurjera przyjmuje także Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frendlera, ulica Senatorska nr 18.
 Niedziela: Tomasz Apostoła.
 Poniedziałek: Zenona Żoła i Flawjana.
 Wtorek: Wiktorji Panny Męcz.
 Sroda: Zenobiusza Męcz.

— Numer niniejszy wyszedł z druku o godzinie 6-ej rano.

KALENDARZ

Zgromadzenia: Zwyczajne ogólne zebranie członków Towarzystwa kredytowego miasta Warszawy. Imach Towarzystwa, Włodzimierska nr 13—godzina wieczorem.—Posiedzenie członków zarządu kasy zakładowo-wkładowej emerytów warszawskich. (Sala magistratu—godzina 6 wieczorem.)
Koncerta: Większy wieczór Towarzystwa muzycznego. (Sale reductowe—godzina 8 wieczorem.)
Widowiska: Teatr wielki: „Faust” (występ panny Elly Russel);—Teatr romantyczny: „Przyjaciele”;—Teatr mały (przy ulicy Daniłowiczowskiej): „Pierścień rodzinny”. Godzina 7 i pół wieczorem.)

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

— Echo petersburskie dowiaduje się, iż przy mianowaniu na posady w instytucjach zarządu poczt i telegrafów pierwszeństwo mieć będą w r. p. urzędnicy telegraficzni i osoby, które ukończyły wyższe i średnie zakłady naukowe.

— W tych dniach senat, według słów St. Pet. wied., rozstrzygnął ważną kwestję sposobu ściągania zaliczek, udzielanych włościanom przez towarzystwa zaliczkowo-wkładowe. Organem wykonawczym do ściągania pomienionych zaliczek od dłużników będą zarządy gmin (wołosti), egzekwowanie zaś należności przez sprzedaż nieruchomości odbywać się winno za pośrednictwem organów ogólnych instytucji sądowych.

— St. Pet. wied. donoszą, iż opracowany już został ostatecznie plan reformy instytucji więziennych do wykonania którego postanowiono przystąpić w roku przyszłym.

— Wskutek spelnionych na niczem licytacji na pla-

ce pozostałe po dawnej poczcie, magistrat postanowił uczynić do p. Naczelnika kraju przedstawienie o decyzję zniżenia cen na trzy place pozostałe przy ulicy Trębackiej, co zaś do posesji z dwupiętrowym domem murywanym od strony ulicy Nowosenatorskiej, proponuje zburzenie tegoż domu, poczem również przy zniżeniu ceny szacunkowej ogłoszenie licytacji na plac opróżniony.

— W dniu 22-im b. m. odbędzie się w magistracie miasta Warszawy licytacja na rozszerzenie rzeźnicy praskiej przez wzniesienie nowych budowli, których cena anszlagowa obliczoną została na 4,780 rs.

— W dniu onegdajszym na placu Krasieńskich władza policyjna dopełniła przeglądu wozów i furgonów utrzymywanych w celu wynajmu, zaś w tych dniach ma się odbyć rewizja dorożek jak również i omnibusów.

— Dowiadujemy się, że jeszcze podobno przed świętami ma być wypłacony urzędnikom pocztowym zaległy od 9-ciu miesięcy, zatwierdzony przez ministerjum, ale dotychczas nie wyasygnowany dodatek na mieszkania.

— Z okazji zbliżających się świąt kasy pożyczkowe dla rzemieślników zawieszają swoje czynności od dnia 24 do dnia 29 b. m.

— Mieszkańcy Pragi w obawie, aby termin otwarcia zatwierdzonego już na tem przedmieściu naszego grodu przybytku nauki, nie minął znowu bezskutecznie, wyjednawszy sobie na miejscu załatwienie wszelkich formalności tej kwestji dotyczących, zanieśli w tych dniach do p. ministra oświecenia podanie o przyspieszenie ostatecznej decyzji. Od otrzymanej rezolucji zależeć będzie rozpoczęcie przygotowań, celem odpowiedniego pomieszczenia tego upragnionego zakładu naukowego.

— Z teatru i muzyki.

* Dziwactwem dramatycznym, nazwał niedłysz Syrokomla swoją „Chatkę w lesie”.

Czy definicja ta stosowała się do samej tylko formy utworu, czy też poeta zawarł w niem ironię streszczającą jego stosunek do ówczesnych ludzi i rzeczy?

Zdaje się, że nazwa „dziwactwa“ mieściła w sobie podwójną intencję, ale jakże dziś schodzi na drugi plan „samokrytyka“ literackiej formy, a jak głośno odzywa się nuta serdecznego bólu.

Jeżeli wtedy w jednym wyrazie „dziwactwo“ zamknął Syrokomla stosunki, na które patrzył, cóżby dziś powiedział gdyby żył jeszcze, gdyby zobaczył to, czego już widzieć nie może?

Panna marząca o „chatce w lesie“ w 1884-ym r., poeta sprzedający dzieje własnego serca za 200 talarów, chłopci orzący darmo rolę sąsiada — szlachcic dający córce posagu 400,000, co za dziwactwa!

A poezja?... czyż to nie dziwactwo także?

A jednak w tej goryczy, która się dziś silą rzeczy bez wiedzy i woli autora z dzieła jego wydobywa, jest tak coś przyjemnego, wzmacniającego, że się tego słucha i czuje się wrażenie jakby ożywej woni dolatującej z leśnego ustronia.

Byłoby rzeczą interesującą porównać o wiele spotęgowała się dla dzisiejszego widza ta doza „dziwactwa“ w utworze Syrokomli i może to jeszcze zrobimy, tymczasem zaznaczmy że „Chatka w lesie“ grana była bardzo dobrze.

P. Ładnowska starała się utrzymać rolę Marji w spokojnych półtonach i inteligentnie wiersz mówiła; p. Kotarbiński zachował wiernie anachronistyczny na dzisiejsze czasy ale prawdziwy podówczas ton deklamacyjny w dykcji poety i wlał w rolę Henryka wiele szczerego szlachetnego uczucia; p. Rapacki stworzył wyborny i pełen wyższego komizmu typ sędziego-krętaacza; p. Ostrowski dobrze pamiętał niezrównany wzór Panczykowskiego i z humorem go publiczności przypominał; pp. Stromfeld i Grzywiński nader sympatycznie wywiązały się ze swoich ról.

Sztuka wystawiona była starannie.

* W sobotę ukaże się na scenie teatru Małego

3) NIEDOBITEK.

KARTKA Z NAJBLIŻSZEJ PRZESZŁOŚCI

przez Teodora Jeske-Choińskiego

(Dalszy ciąg.)

W tydzień po owym nieszczęśliwym dla mnie preferansie, słyszałem jak ojciec rozkazał stangretowi: — Pojedziesz do miasta i przywieziesz ztamtąd nauczyciela dla panicza!

Następnie widziałem, jak wymiatano pokoik w oficynie, jak przenoszono tam ze dworu różne stare graty, jak matka biegła po całym domu, dzwoniąc kluczykami.

Skoczyłem na dziedziniec.

— Jędrzek! jedzie! — wrzasnąłem.

— Oj oj, oj oj! — zaskomlił mój towarzysz, drapiąc się po łbie kudłatym — nie chciałem ta być paniczem...

— Stasiu, Stasienuku! — wołała matka.

Ubrano mnie w suknie odświętne, wymyto głowę, obcięto włosy i zaprowadzono do kancelarji ojca.

Rodzic stał przy swem biurku i zmierzył mnie od od stóp do czubka wodą nastroszonej czupryny, gdy wszedłem z matką do niego.

— Pamiętaj, żebyś mi nie zrobił wstydu — odezwał się, marszcząc groźnie swe brwi krzaczaste.

Zadrgały mi wargi i byłbym się rozplakał, gdyby nie matka, która mnie głaskała po głowie, mówiąc:

— On będzie grzeczny, on się będzie uczył, zobaczysz, Karolku.

— No, no — mruknął ojciec i dał znak ręką, że posłuchanie skończone.

Wydostawszy się za próg pokoju ojcowskiego,

wyrwałem się z objęć ręki matczynej i pomknąłem do ogrodu, gdzie na mnie Jędrzek czekał.

Usiedliśmy sobie wszyscy troje (bo i Bryś znalazł się przy mnie) za starą lipą, z kąd widać było drogę, wiodącą do dworu i czekaliśmy na powrót stangreta.

Po godzinie zaturkotała bryka na gościńcu, mignęła między topolami ślepi, skręciła na dziedziniec. Wójtek huknął z bata i nauczyciel stanął przed dworem, kłaniając się ojcu mojemu, który wyszedł na jego powitanie.

— O dla Boga, taki zdechłak! Jabym go się ta nie bał...

W ten sposób określił Jędrzek mojego „guwenera”. I mnie spadł wielki ciężar z serca... Zamiast barczystego chłopca z ogromnymi wąsiskami i grubym kijem, jak sobie nauczyciela wystawiałem, ujrzałem jasnowłosego młodzieńca, który nie wyglądał wcale na pogromciela takich, jak ja, wisusów.

Ochoczo też ruszyłem do dworu, gdy mnie matka zawołała.

Nauczyciel spojrzął na mnie łagodnym, błękitnym okiem, uśmiechnął się bardzo życzliwie i pogłaskał mnie po głowie, wyrzekł:

— Mam nadzieję, że będziemy przyjaciółmi.

Miękki, przyjemny głos jego odjął mi do reszty wszelki strach, jakby ręką.

Nazajutrz rozpoczęła się nauka.

Przeznaczono nam na „szkołę“ jeden z salonów, którego okna wychodziły na ogród.

Po śniadaniu zabrał mnie nauczyciel z sobą, usadził za stołem i kazał mi robić na tablicy rysikiem proste kreski.

Zrobiłem jedną — koszlawa, drugą — krzywa, trzecią — jeszcze gorsza.

— Powtórz dziesięć, dwadzieścia, sto razy, aż się nauczysz — prawil guwener.

— Sto razy? — zapytałem.

— Choćby tysiąc, gdy będzie potrzeba.

Niebardzo mi się to podobało. Zacząłem znów o we kreski malować z dołu do góry, z góry na dół, narzeczcie sprzykrzyła mi się ta ciężka robota, więc położyłem rysik i zawołałem:

— Już dosyć!

Ale on podjął porzucony rysik, wcisnął go łagodnie w palce moje i wyrzekł:

— To dopiero początek, mój synu.

— O jej! — jęknąłem.

Wyjrzałem oknem. Zaglądał przez nie Bryś, oparłszy łapy na zrębie i wywiesiwszy czerwony język z kosmatego pyska! Psina zaskomlał z cicha, jakby mnie zapraszał do ogrodu.

Bo na dworze dzwonił pogodny, ciepły dzień lipca tysiącem muszek i pszczoł, unoszących się nad słonecznikami i kwiatami. Upajająca woń rezedy wpływała do salonu na złocistych promieniach rozpalonego słońca, obrzydając mi duszne powietrze „szkoly”.

Na domiar dochodził mnie z ogrodu głos koguta, siedzącego na drzewie. Wiedziałem, że to Jędrzek drażnił mnie swem „kukuryku”, zjadając sobie smacznie soczyste gruszki.

Nie, nie wytrzymam. Jędrus huśta się na gałęziach, Bryś zagląda sobie przez okno, niby jaki wielki pan, nie potrzebujący pracować, a ja mam ślepieć nad głupimi kreskami? Niech będą koszlawe, krzywe, niezgrabne.

Nie chcę robić kreszek.

Nie wiele myśląc, palnąłem rysik o posadzkę, iż przyl w setne odłamy, a sam zerwałem się z krzesła i hyc przez okno do ogrodu, zanim się nauczyciel mógł pomiarkować, co zamierzam uczynić.

Bryś zawył radośnie, a ja ruszyłem przez zagony za głosem sztucznego koguta. Po chwili siedziałem już na drzewie obok Jędrka.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

(przy ulicy Daniłowiczowskiej) opera komiczna w 2-ach aktach, pt. „Zuch dziewczyna”.

Autorką libretta i muzyki, tej pierwszej operetki polskiej, jest pani Ludmiła Mikorska (Teodorowa Jeske Choińska), żona powieściopisarza i literata, a naszego współpracownika.

Pani Mikorska, znana dotąd tylko jako kompozytorka drobniejszych utworów i profesorka śpiewu, jest pierwszą polką, która się odważyła na napisanie opery.

Sam ten fakt winien wzbudzić ciekawość szerszej publiczności, tym więcej, że na oryginalną operę trzeba u nas dość długo czekać.

* Z „Giocondy” rozpoczęły się próby zbiorowe z dekoracjami i całym urządzeniem scenicznym.

Dekoracje odznaczają się niebywałą świetnością.

* Panna Józefa Roźniecka, znana z kilkakrotnych debiutów na scenach warszawskich, została zaangażowaną do teatru lwowskiego.

Gabryel Roźniecki, były dyrektor opery warszawskiej również otrzymał od dyrekcji lwowskiej propozycję objęcia batuty operetkowej.

= Szkoła dramatyczna.

Dowiadujemy się, iż zarzucony przed rokiem projekt otwarcia w Warszawie szkoły dramatycznej został wznowiony i wkrótce ma być urzeczywistniony.

Starania o pozwolenie władzy zostały już rozpoczęte.

= Jubileusz.

Zasłużony i sympatyczny pisarz ludowy Jan Kanty Gregorowicz, obecnie redaktor *Tygodnika mądrego i Przyjaciela dzieci*, wkrótce kończy 35 ty rok niezamordowanej pracy literackiej i dziennikarskiej.

Powzięta została myśl wyrażenia przy tej sposobności uznania dla jego pożytecznej działalności.

= Dla poszukujących pracy.

Z inicjatywy p. Aleksandra Haubolda, tapicera, *Gazeta Przemysłowo-Rękodzielnicza* ogłasza, iż bezpłatnie zamieszczać będzie adresa osób, które potrzebują robotników, jakoteż rękodzielników, którzy poszukują pracy.

Myśl to praktyczna i zasługująca na uznanie.

= Kasy pożyczkowe.

W dniu wczorajszym kasa cyrkułu II/III wcale nie udzielała pożyczek, dla braku funduszy, pomimo iż było kilkunastu wykwalifikowanych kandydatów.

W kasie cyrkułu I/XI udzielono tylko dwie pożyczki po 36 rs.

Dłużnicy przed świętami prawie wcale nie wnoszą, z tego powodu kasy powyższe próśb o pożyczki przyjmować na teraz nie będą.

Kasy cyrkułów VII/VIII i V/VI uzyskały pozwolenie podniesienia pewnego funduszu z kasy przemysłowców warszawskich, tytułem subsydjum na dalsze pożyczki.

= Projekt nowej ustawy.

Dowiadujemy się, iż projekt nowej ustawy kasy emerytalnej dla służby kolei terespolskiej, nad którym kilkakrotnie już obradowano, przed oddaniem pod głosowanie ogólne uczestników, będzie dany do rozpatrzenia kilku znakomitościom prawniczym.

Sądymy, że to najlepsza droga do zapewnienia się, ażeby nowa ustawa nie rozminęła się z koniecznymi względami na prawa już przez dotychczasowych stronników nabyte, a które w projekcie nie znalazły dostatecznego uznania.

= Wystawa kucharska.

Dowiadujemy się, iż wystawa kucharska, organizowana przez Towarzystwo dobroczynności, urządzoną będzie w sali teatryku Belle-Vue.

Termin wystawy oznaczono na koniec karnawału lub początek wielkiego postu.

= Na dobre.

Nie wszyscy mogą swej działwie kosztowne sprawy upominki, otóż, dla mniej zamożnych nadmieniamy, że właśnie przed gwiazdką ukazała się „Książeczka modlitw” przeznaczona dla dziewczątek, w pięknej oprawie i niepraktykowanie tania.

Utwór ten, oparty na znanym z 15-tu edycji dziełku Herdena, odznacza się duchem głębokiego namaszczenia i wolny jest od placzliwego sentymentalizmu, który często książki modlitewne przenika.

= Wisła.

Płynąca środkiem koryta gęsta piana zapowiada przybór wody.

Wszystkie mielizny ukryły się w łonie rzeki.

Właściciele berlinek, korzystając z wysokiego stanu wody, wysunęli się na środek.

Brak tylko sprzyjającego wiatru utrudnia żegluga.

= Postęp.

W dniu wczorajszym w jednym z tutejszych zakładów fotograficznych pozwolono dla własnej przyjemności grono cyganów.

Rozumie się, iż wędrowną trupą przybrała się na ten cel w najbardziej malownicze stroje.

Fotograf skorzystał ze sposobności i kilkakrotnie zmienił klisze.

Koczownicze plemię, jak widzimy, zaczyna objawiać pewien pociąg do sztuki i komfortu.

= Modne obrączki.

Moda, jak wiadomo, nie przebacza nawet obrączkom i kształt ich modyfikuje od czasu do czasu.

Na nadchodzący karnawał modnymi będą obrączki mające blisko trzecią część cała wysokości i odpowiednią grubość.

Brak tylko jeszcze łańcuszków, a symbol „słodkich pęt hymenu” stałby się minjaturą... kajdan.

= Innowacja.

Właściciel pewnej cukierni wywiesił ogłoszenie u-

poważniające gości do niezdejmowania kapeluszy z zakładzie.

Napis ten został wywołany wydarzającymi się wśród gości nieporozumieniami o zatrzymanie u głowie kapelusza.

Ciekawa rzecz czy praktyczna ta innowacja utrzyma się i znajdzie naśladowców?

= Tausendkünstler japoński.

Ktoś z naszych znajomych przepisał sobie ustęp z kontraktu, jaki zawarł z impresariem jeden z japończyków, którzy się niedawno produkowali w Eldorado.

Umowa sama nie przedstawia nic ciekawego, kompozycja jednakże zasługuje na zanotowanie.

Czytamy w niej dosłownie: „Algi Nollau, pochodzący z Nangasaki, gdzie rezydował jako cyrulik pasztnik i dyrektor orkiestry tanecznej, wynalazca „Capitularium” i „trichophibus” wód, słynnych na porost włosów, zobowiązuje się względem itd.”

Akt spisywał zotariusz w Liverpoolu, kontrasygnował konsul japoński tamże.

= Po amerykańsku.

Panna ** przystojna i wykształcona, córka zamożnych rodziców, poznała młodego człowieka, który pomimo wykształcenia i innych zalet towarzyskich zajmował nader skromne stanowisko materyjalne.

Panna ** zainteresowała się mocno przystojnym młodzieńcem, ten jednak usuwał się z przed jej oblicza, oświadczając znajomym, iż nie mając odpowiedniego utrzymania, nie może się starać o względy zamożnej panny.

Dowiedziawszy się o tem, „posażna jedynaczka” energicznie rozpoczęła szarżę, rezultatem której było... piśmienne oświadczenie się rodzicom o jego rękę.

Wobec tak otwartego postępowania skromny kawaler uległ i ślub młodej pary odbędzie się w karnawale.

Fakt autentyczny i zgodniejszy może z logiką życia niż z przyjętymi zwyczajami.

= Opuszczony.

Mieszkańcem Pragi dobrze znanym jest niejaki K., idjota, który ukończywszy chlubnie uniwersytet warszawski, wyszedł jako skończony prawnik.

Silne przejęcie się pracą i nauką, tak wycieńczyło jego umysł, że w pół roku dostał nieszkodliwego obłędu.

Od tej pory zaczyna się dla niego smutna epoka, rodzice bowiem opuścili go zupełnie i chociaż są majątni wcale się o los jego nie troszczą.

Wszyscy nazywają go hrabią.

Opuszczony ten nieszczęśliwy z łaski praskich restauratorów dostaje życie, a sypia gdzie się trafi, za co grywa na fortepianie dla gości.

W lecie przenosi się na Saską Kępe, grywając do

Życie warszawskie.

PRZY GWIAZDACH.

Teo zaczął deklamować:

Lubię, gdy miasto do snu się już kładzie
I światła w oknach błyskają niewielu,
Błądzić po próżnych ulicach bez celu...

Ale mu przerwałem:

— Przyjacielu! nad ocean pięknych rymów przekładam kroplę pięknej rzeczywistości...

— To znaczy?

— To znaczy: weźmy kapelusze i chodźmy na miasto.

Było już po północy.

Środek Warszawy jeszcze się poruszał, jak człowiek, który położywszy się do łóżka, zasnąć nie może, i przewraca się z boku na bok...

Na placu Teatralnym kilku dorożkarzy ziewało przeciągle na kozłach swych pojazdów. W antresolach teatru mrugały niepewne światelka. Furtka wiodąca do *Kurjera warszawskiego* skrzypiała niestannie, to wpuszczając, to wypuszczając, reporterów, chłopców z drukarni i posłańców publicznych. Warta przed ratuszem szczykała karabinami, a na wieży, której wierzchołek niknął w mgłę grudniowej, zuchowaty strażak poświstywał krakowiaka.

Ale dalsze ulice zapadły już w letarg...

Leżały one sennie, odrętwione, wypoczywając po dziennej gorączce. Znać było na nich zmęczenie i wyczerpanie. Mury, na które przestały już padać odbłaski ładnych twarzy, bogatych strojów i wielkomiejskiego szyku, raziły zaniedbaniem i brudem. Gdy wypelzła z pomiędzy nich jaka postać żywa, była o zakład okryta lachmanami, lub co gorsza: napiętnowana hańbą...

Teo — niepoprawny liryk! — pociągnął mię w stronę Alei.

Podniosła się właśnie kurtyna mgły, zasłaniająca dotąd niebo, i miliony gwiazd wypatrzyły się na nas z wysoka.

Aleja wiodąca do Łazienek wyglądała jak olbrzymi kurytarz, wypunktowany żółtymi płomykami gazu. Nad głowami naszymi rozpostarły się nagie i poplątane konary lip, akacji i kasztanów. Drobnie ich gałązki wykreślały na stalowym tle obłoków tak dziwne arabeski, że przy nich najwspanialsze ornamenta Alhambry zdawały się dziecinna igraszka.

W willach było ciemno i głucho. Gdzieniedzie okno, zasłonięte szczerze firanką, barwiło się światłem nocnej lampki: różowym lubniebieskiem. Ziemia złotawa była od blasków i przerznięta w równych odstępach czarnymi pasami, które rzucały cienie drzew i słupów latarniowych. Szpital ujazdowski, nabrzmiały jękami, a jednak cichy, czernił się w oddaleniu tajemniczo.

Od chwili do chwili wiatr przynosił to kilka tonów katarynki (zabalamucowej w szyneczku nadwiślańskim), to okrzyk pijacki lub dźwięki fortepianowe...

Niewszycy jeszcze spali.

Od strony miasta dochodził gwar nieokreślony, niby wrzenie olbrzymiego kotła lub warkot paszczony w ruch maszyny. Od strony pól nadbiegało szczenie psów, to przeciągłe to urywane...

Spotkali się i ludzi.

Na jednej z ławek siedziała postać nieokreślona: może nędznik, a może nędzarz. Siedziała nieruchomo, z głową opuszczoną na piersi, ze wzrokiem utkwionym w ziemię. Ale za zbliżeniem się naszym, zaczęła świstać i rozgrzebywać piasek końcem kija, jakby chciała powiedzieć:

— Siedzę tu, bo mi się tak podobało...

Nieco dalej, przebiegły obok nas dwie dziewczyny okryte chustkami, o oczach mocno błyszczących. Później znowu wyminał nas żołnierz, pod którego miarowym krokiem żwir głucho zachrzęścił.

Przez kilka chwil trwała maitwa cisza, ale znów niespodzianie, jakby z pod ziemi, wyruszyła dorożka bez pasażera, i poczęła wlec się przez ciemny szpaler drzew, brzęcząc, skrzypiąc i podzwaniając...

Doszliśmy aż do alei, która gwałtownym spadkiem wiedzie ku parkowi łażeniowskiemu. Wyglądała ona jak otchłań czarna, na której dnie drżało i migotało niepewne światelko.

W otchłań tę pociągnął mnie Teo...

Chciałem opierać się, ale mi zamknął usta cytata z Wiktora Hugo:

...Le poète en tout lieu

Se sent chez lui, sentant qu'il est partout chez Dieu.

Przez węzowe skręty alei, ścieżyn, ulic i zaułków, wydostaliśmy się na powieśle. W błakaniu się naszym było coś złowrogiego. Otuchy dodawało nam jedynie światło gazowe, które od czasu do czasu, spojrzawszy na nas błyszczącym okiem, przypominało, żeśmy w wielkim mieście, nie w puszczy.

Ile razy gaz chował się, w mroku przewijając się poczynają rojowiska czarnych form, niby ludzkich, niby roślinnych, podobne do ruchu morskich potworów na dnie oceanu...

Kilkakrotnie potknęliśmy się o ciało leżące na ziemi. Niedźwiedzi mruk i przekleństwo postane w ślad za nami, objaśniały nas, żeśmy zakłócili spoczynek — bliźniemu.

Na Solcu potrafił nas silnie pijany robotnik. Biegł on zygżakiem prosto ku Wiśle, na której olbrzymie kawały kry z hukiem się kruszyły. Oczy miał szeroko rozwarte, kołnierz od koszuli rozpięty, i belkotał wciąż automatycznie:

— Ani mnie, ani tobie... ani mnie, ani tobie... ani mnie, ani tobie...

Z zapadłego w ziemię domostwa, którego okna dotykały prawie bruku, doleciał nas rozpaczliwy dwugłos przekleństw i jęków...

Przez wybite szyby dojrzeliliśmy wyrobnika, białego polanem żonę. Nieszczęśliwa, w podartej chust-

